

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Johan Sjöstrand, en av de piloter som deltog i insatsen i måndags när de mindre skopande flygplanen aktiverades för första gången. Foto: Saab

2020-06-18 08:21 CEST

MSB:s första skarpa insats med nya resursen - möt piloten som flög planet

Johan Sjöstrand var med om en historisk händelse i måndags.

Då deltog han nämligen som pilot för ett av de två mindre skopande flygplanen som aktiverades för första gången av MSB.

- Det kändes som att insatsen var ett skolboksexempel på hur det ska fungera när vi från luften hjälper till att begränsa en brand tillsammans med brandmännen som utför släckningsarbetet på marken, säger han.

Tidigare i år tecknade MSB avtal med Saab gällande mindre skopande flygplan. Tjänsten som MSB köper innebär att Saab tillhandahåller två mindre skopande flygplan med tillhörande besättning och annan nödvändig logistik. I måndags aktiverades de mindre skopande flygplanen för första gången när de användes i en skarp insats. När larmet gick fick Johan Sjöstrand, tillsammans med en kollega på Saab, dra på sig pilotmundering och bistå räddningstjänsten med brandbekämpning från luften.

- Jag har jobbat som pilot i 34 år. När det stod klart att jag var en av de piloterna som skulle vidareutbildas för att flyga mindre skopande flygplan fick jag genomgå en hel del träning. Men detta var första gången jag fick delta i en skarp insats. Det blev en pulshöjning och det känns bra att man arbetar med att hjälpa till att bekämpa en skogsbrand som påverkar både samhället och miljön negativt, säger Johan Sjöstrand.

Vad kände du när larmet gick?

- Då fick man ett litet adrenalinpåslag. Men det var på gång med uttryckningar under helgen, med tanke på de höga brandriskprognoserna och de skogsbränder som härjade, så jag visste ju att det lutade åt premiär ganska snart.

60 000 liter vatten på 24 släpp

Johan och hans kollega bistod Uppsalas brandförsvaret i släckningsarbetet av en skogsbrand i Örbyhus, i Uppsalatrakten. Totalt släppte de mindre skopande flygplanen 60 000 liter vatten på 24 fällningar.

- Vi sög upp vatten från sjön Stordammen. Den har ju badstrand med bryggor, hopptorn, glasskiosk och massa sommarstugor runt om. Det var mycket folk som tittade på och vinkade. De flesta har ju inte sett den här resursen tidigare så jag tror att många tyckte det var spännande att se hur det går till när vi arbetar i en skarp insats.

”Ett skolboksexempel”

De mindre skopande flygplanen arbetade med insatsen i ungefär en och en halv timme innan räddningsledaren, tillsammans med MSB, beslutade att de kunde återgå till beredskapspositionen på Skavsta flygplats.

- Från luften så angrep vi branden från sidorna. Jag tyckte att man efter den fjärde fällningen av vatten såg att fronten mildrades ganska mycket av de fällningar vi gjorde på flanken. Till slut var räddningsledaren nöjd med vår insats och vi kunde vända hem.

Hur väl fungerade insatsen enligt dig?

- Det kändes som att insatsen var ett skolboksexempel på hur det ska fungera när vi från luften hjälper till att begränsa en brand tillsammans med brandmännen som utför släckningsarbetet på marken. Det känns väldigt bra

att premiären av den här förmågan fungerade omgående.

Du har arbetat som pilot väldigt länge. Vad är det svåraste med att vara pilot för ett mindre skopande flygplan?

- Dels är det att landa bra på vattnet. Vattnet känns mindre förlåtande än att landa på en landningsbana. På vatten finns det andra risker, exempelvis en alltför hög fart (flack inflygning) och kanske att man sätter i pontonerna asymmetriskt och får ett kast så att vingen doppas i vattnet och flygplanet slår runt, säger Johan och fortsätter:

- Och dels är det att få fällningen av vattnet på rätt ställe med rätt mängd och spridning. Här spelar vinden in samtidigt som vinden även påverkar röken som man vill hålla sig från. Vi styra så att allt vatten släpps direkt, på en yta som är 75 meter lång och 35 meter bred. Vi kan också ställa in vattenfällningsmekanismen, alltså luckan som öppnas, så att man fäller vattnet mer utspritt, som längst 800 meter långt och 15 meter brett, beroende på vad man vill åstadkomma och vilket skede branden är i.

Sirener för att varna

De mindre skopande flygplanen är försedda med sirener. Detta för att varna brandmän att ett plan är på ingång och att vatten snart kommer att fällas. Sirenerna används också när det finns behov av att varna allmänheten när ett plan går ner för vattenskopning. Just nu har MSB sex helikoptrar och två mindre skopande flygplan i beredskap.

Fakta om flygplansmodellen Air Tractor AT-802 Fire boss:

- Bredd: 18 meter i spännvidd, vingtipp till vingtipp.
- Längd: 11 meter.
- Höjd: 4 meter.
- Maxvikt: 7,3 ton.
- Bränsle: Jet-bränsle.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, har till uppgift att utveckla och stödja samhällets förmåga att hantera olyckor och kriser. Vi bidrar till att samhället förebygger händelser och att vi är beredda när de inträffar. När en allvarlig olycka eller kris inträffar ger vi stöd. Vi ska också se till att samhället lär sig av det inträffade.

Kontaktpersoner

MSB:s presstjänst

Presskontakt
press@msb.se
010-240 44 44

Anna Wennerström

Presskontakt
Pressansvarig
anna.wennerstrom@msb.se

Elin Bohman

Presskontakt
Pressekreterare
elin.bohman@msb.se